

Warszawa, dnia 7 marca 2022 r.

Informacja o wynikach kontroli

na temat: ***Prawidłowość realizacji umowy zawartej przez podmiot ratownictwa wodnego z Ministrem MSWiA na wykonywanie zadania publicznego w Pomorskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym***

I. Podstawa prawna

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹.

II. Tryb kontroli

Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli i Nadzoru (obecnie Departament Kontroli) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2021*.

III. Termin kontroli

Od 1 marca 2021 r. do 15 marca 2021 r.

IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- 1) Zgodność podjętych działań i poniesionych wydatków z postanowieniami umowy Nr 5/DOLiZK/DB/2020 z 19 sierpnia 2020 r.
- 2) Terminowość realizacji zadania i faktycznego wydatkowania środków finansowych.
- 3) Poprawność prowadzonej ewidencji księgowej oraz dokumentacji dotyczącej powierzonego zadania.
- 4) Prawidłowość i terminowość rozliczenia przez zleceniobiorcę zadania pod względem rzeczowym i finansowym.

V. Kontrolą objęto okres realizacji zadania, tj. od 19 sierpnia 2020 r. do 6 listopada 2020 r.

VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności

Działania Pomorskiego Wodnego Pogotowia Ratunkowego² w Gdyni dotyczące prawidłowości realizacji umowy Nr 5/DOLiZK/DB/2020 z 19 sierpnia 2020 r. zawartej z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji na wykonywanie zadania publicznego pn.: *Organizacja i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych w zakresie ratownictwa wodnego* oceniono **negatywnie**.

Zasadniczy wpływ na ocenę ogólną miał przede wszystkim brak możliwości potwierdzenia, że środki z dotacji MSWiA w wysokości 34 815,00 zł zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Wyniki

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Zwany dalej Pomorskim WOPR, PWOPR, organizacją stowarzyszeniem, jednostką kontrolowaną lub Zleceniobiorcą.

kontroli wskazują, że organizacja nie dołożyła należytej staranności przy dokumentowaniu wydatków ponoszonych z tytułu zadania, na które otrzymała dotację MSWiA, co skutkowało naruszeniem postanowień określonych w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*³ oraz w umowie dotacyjnej Nr 5/DOLiZK/DB/2020 z 19 sierpnia 2020 r. Wskazać należy, że całość środków z dotacji została w okresie od sierpnia do października 2020 r. przelana z rachunku przeznaczonego zgodnie z umową do obsługi bankowej realizowanego zadania na inne konta, a wykazane przez Zleceniobiorcę płatności miały mieć miejsce dopiero w listopadzie 2020 roku i zrealizowane były wyłącznie w formie gotówkowej. Skutkowało to całkowitym brakiem przejrzystości dokonywanych rozliczeń uniemożliwiających identyfikację poszczególnych operacji finansowych/wydatków poniesionych na realizację zadania publicznego ze środków dotacyjnych MSWiA i uniemożliwiało odtworzenie faktycznego przebiegu wydarzeń. Prezes PWOPR, pomimo wezwania w trakcie kontroli, nie przedstawił wiarygodnych dokumentów potwierdzających, że środki z dotacji przelane na inne konta zostały faktycznie z tych kont wypłacone i nie zostały wykorzystane na inne cele. Powyższe – niezgodne z umową dotacji działanie – skutkowało utratą kontroli nad środkami finansowymi z dotacji, które jak określa orzecznictwo, mają charakter „znaczony”.

Ponadto, niezgodnie z ofertą na realizację zadania publicznego, wynagrodzenie za przeszkolenie i przeprowadzenie egzaminu ratowników wodnych zostało wypłacone wyłącznie na rzecz jednej osoby, tj. Prezesa PWOPR pomimo, że egzamin przeprowadził zespół dwóch uprawnionych osób. W ofercie wskazano, że egzamin przeprowadził zespół dwuosobowy a stowarzyszenie dysponuje kadrą sześciu instruktorów ratownictwa wodnego.

Zastrzeżenia budził również fakt wystawiania przez Prezesa PWOPR faktur dla podmiotu, który jest przez niego reprezentowany, a także zatwierdzanie dokumentów księgowych pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym również jedynie przez Prezesa Pomorskiego WOPR. Wobec powyższego uznano, że występuje uzasadnione podejrzenie wystąpienia faktycznego konfliktu interesów, a co się z tym wiąże ryzyko nadużyć.

Zatem kwota dotacji w wysokości 34 815,00 zł podlega zwrotowi wraz z odsetkami na rachunek bankowy MSWiA, jako wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, zgodnie z postanowieniami wynikającymi z § 9 ust. 6 umowy dotacyjnej. Kontrola wykazała również, że do czasu zakończenia zadania z konta wyodrębnionego do prowadzenia obsługi bankowej przyznanej dotacji nie wykorzystano środków w wysokości 13 547,00 zł. Powyższe było niespójne z przedstawioną dokumentacją finansowo-księgową, zgodnie z którą środki z dotacji zostały wykorzystane w całości. Mając na uwadze powyższe ustalenia należy wskazać, że zgodnie z postanowieniami umowy niewykorzystana kwota dotacji powinna również zostać zwrócona na rachunek bankowy MSWiA.

W toku kontroli stwierdzono też zastrzeżenia co do autentyczności zaświadczeń potwierdzających ukończenie przez 23 osoby kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i uzyskania tytułu ratownika przez uczestników szkolenia.

Stwierdzono również, że Pomorskie WOPR nie opracowało pełnej dokumentacji szkoleniowej wynikającej z postanowień ww. umowy oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 2012 r. *w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym*⁴, tj. regulaminu organizacyjnego szkolenia oraz zasad i trybu naboru osób przewidzianych do szkolenia. Zatem kontrola nie potwierdziła w jaki sposób organizacja przeprowadziła nabory na szkolenia oraz czy wszystkie osoby zakwalifikowane na szkolenia spełniały warunki określone w ustawie z dnia 8 września 2006 r. *o Państwowym Ratownictwie Medycznym*⁵.

³ t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 217.

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 747.

⁵ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 882.

W toku kontroli nie przedstawiono również dowodów, które wskazywałyby na zachowanie zasady celowości i oszczędności przy realizacji wydatków pochodzących z dotacji, nieobjętych stosowaniem ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶.

Ponadto, nierzetelne sporządzenie Sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego skutkowało brakiem możliwości dokonania oceny zleconego zadania w trakcie jego realizacji.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki sformułowano następujące zalecenia i wnioski:

Zalecenie:

1. Dokonać – zgodnie z postanowieniami wynikającymi z umowy dotacyjnej - zwrotu kwoty 34 815,00 zł z tytułu wykorzystania dotacji MSWiA niezgodnie z przeznaczeniem, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonych od dnia przekazania dotacji z budżetu państwa, tj. od 27 sierpnia 2020 r.;
2. Dokonać – zgodnie z postanowieniami wynikającymi z umowy dotacyjnej - zwrotu kwoty 13 547,00 zł z tytułu niewykorzystania przyznanej kwoty dotacji MSWiA, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonych od dnia przekazania dotacji z budżetu państwa, tj. od 21 listopada 2020 r.

Wnioski:

1. Zapewnienie dokonywania wydatków ze środków przyznanych dotacji zgodnie z określonym w umowie przeznaczeniem.
2. Wykorzystanie środków przyznanych z dotacji do czasu zakończenia zadania publicznego, a w przypadku ich niewykorzystania w tym czasie – zwrot środków w terminie i na zasadach określonych w umowie.
3. Przestrzeganie postanowień umowy dotacyjnej dotyczących sporządzania i prowadzenia dokumentacji merytorycznej potwierdzającej realizację zadania (w formie oryginałów) oraz ewidencji księgowej w sposób przejrzysty i rzetelny, tj. umożliwiający ocenę realizacji zadania pod względem rzeczowym i finansowym.
4. Realizowanie działań związanych z realizacją zadania publicznego zgodnie z postanowieniami wynikającymi z oferty realizacji zadania publicznego.
5. Wykonywanie operacji finansowych związanych z realizacją zadania publicznego z konta wyodrębnionego do prowadzenia obsługi bankowej przyznanej dotacji, w tym dokonywanie płatności z przyznanej dotacji MSWiA – w miarę możliwości – za pośrednictwem rachunku bankowego.
6. Zapewnienie dokonywania rozliczeń w sposób umożliwiający identyfikację wszystkich poniesionych na realizację zadania środków dotacyjnych, w tym możliwość faktycznego odtworzenia przepływu środków finansowych pochodzących z dotacji.
7. Sporządzenie dokumentów księgowych potwierdzających dokonywanie wpłat środków pochodzących z dotacji do kasy organizacji, w tym własnoręczne podpisywanie raportów kasowych przez osoby odpowiedzialne za ich sprawdzanie i zatwierdzanie.
8. Upoważnienie w organizacji więcej niż jednej osoby lub dwóch różnych osób do dokonywania kontroli dokumentów księgowych pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

⁶ t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2019.

9. Dokumentowanie faktu dokonywania negocjacji z potencjalnymi partnerami oraz analizy rynku w zakresie kontrahentów.
10. Każdorazowe zawieranie pisemnych umów z kontrahentami w ramach działań podejmowanych w związku z realizacją zadania publicznego.
11. Rzetelne sporządzanie sprawozdania z wykonania zadania publicznego, w tym w sposób umożliwiający dokonywanie oceny zleconego zadania w trakcie jego realizacji.